

Kenmerk	W03.13.0354/II
Datum advies	6 december 2013
Vindplaats	Kamerstukken II 2013/2014, 33 882, nr. 4

Samenvatting

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft advies uitgebracht over het wetsvoorstel dat de Gemeentewet en het Wetboek van Strafrecht wijzigt in verband met voetbalvandalisme en ernstige overlast. Het wetsvoorstel is op 5 maart 2014 bij de Tweede Kamer ingediend. Daarmee is ook het advies van de Raad van State openbaar geworden.

Een overvolle gereedschapskist

Het wetsvoorstel geeft de burgemeester extra bevoegdheden om voetbalvandalisme en andere vormen van ernstige overlast tegen te gaan. Deze extra bevoegdheden komen kort na de bestaande bevoegdheden (ook wel aangeduid als de 'Voetbalwet') die op 1 september 2010 ingegaan. Die bevoegdheden (het gebiedsverbod, het groepsverbod en de plicht om zich te melden op het politiebureau tijdens een wedstrijd) zijn nog nieuw en voor veel burgemeesters nog onwennig. De nieuwe uitbreiding van bevoegdheden lijkt vooral een reactie op enkele incidenten, aldus de Afdeling advisering. Verder wijst de Afdeling advisering erop dat gemeenten al beschikken over tal van bevoegdheden voor het tegengaan van overlast, zoals het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden, het preventief fouilleren, het cameratoezicht, de bestuurlijke 'ophouding', de bestuurlijke boete en het noodbevel. Ook de Opiumwet, de Wet openbare manifestaties, de Wet tijdelijk huisverbod en de Drank- en horecawet geven de burgemeester nog een reeks bevoegdheden. Gelet hierop is de gereedschapskist voor burgemeesters de laatste jaren overvol geraakt, aldus de Afdeling advisering.

De Afdeling adviseert dan ook om eerst de tijd te nemen om te zien hoe de huidige wetgeving zich in de praktijk ontwikkelt. Rond 2015 kan dan breed worden onderzocht wat de problemen zijn en of de bevoegdheden van de burgemeester geschikt zijn om die problemen op te lossen.

Burgemeestersbevel ook al na één incident

In het wetsvoorstel staat dat de burgemeester een gebiedsverbod, een groepsverbod of een meldingsplicht alleen kan opleggen als iemand herhaaldelijk de openbare orde heeft verstoord en er ernstige vrees is voor verdere verstoring van de openbare orde. 'Herhaaldelijk' betekent dat er meerdere incidenten moeten zijn geweest. De regering wil die eis schrappen: één incident is dan voldoende. De Afdeling advisering merkt in dit verband op dat het burgemeestersbevel daardoor een onevenredig zwaar middel wordt. De burgemeester heeft tot taak de openbare orde te handhaven, maar het is niet aan hem om ordeverstoorders te straffen. Dat is de taak van het openbaar ministerie en de strafrechter.

Stadionverbod

Met het wetsvoorstel wil de regering verder bereiken dat de burgemeester voortaan ook een gebiedsverbod, een groepsverbod of een meldingsplicht kan opleggen als iemand een stadionverbod heeft gekregen van de voetbalclub of de KNVB. De Afdeling advisering wijst erop dat de koppeling tussen stadionverbod en de maatregel van de burgemeester geen automatisme mag zijn. De burgemeester blijft zelf verantwoordelijk voor het bevel dat hij geeft. Hij zal moeten vaststellen of het stadionverbod terecht is gegeven en of de bedreiging van de openbare orde ernstig genoeg is om een gebiedsverbod, een groepsverbod of een meldingsplicht op te leggen.

Gebiedsgebod door de strafrechter

Op grond van de huidige wetgeving kan de strafrechter op dit moment bij een veroordeling ook een gebiedsverbod of een contactverbod opleggen. Het wetsvoorstel voegt daaraan toe het gebiedsgebod. Dit gebod kan eventueel neerkomen op huisarrest voor een periode tot vijf jaar. De Afdeling advisering wijst erop dat dit kan neerkomen op vrijheidsontneming. Vrijheidsontneming is echter alleen toegestaan als de wet nauwkeurig regelt in welke gevallen en voor welke periode die maatregel kan worden opgelegd. Dit vloeit voort uit het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. Het wetsvoorstel schiet op dit punt tekort. De Afdeling adviseert het gebiedsgebod preciezer te regelen.

Lees [hier](#) de volledige tekst van het advies van de Raad van State en het nader rapport van de minister.